

[Jens Chr. Christensen.]

Petersen sige, at det er umuligt at udregne fremstillingsprisen for et kilo smør. Men mon det skulle være mere vanskeligt at udregne fremstillingsprisen for et kilo smør, end det vil være at udregne fremstillingsprisen for mange andre varer?

Den lille forhøjelse i smørprisen, som her foreslås, vil for øjeblikket andrage 65 øre pr. kg. Men da ordningen forhåbentlig kun vil have betydning ganske få uger, bliver det samlede beløb tilsvarende mindre, antagelig langt mindre end det beløb på ca. 5 mill. kr., som mejeribrugget årligt afleverer i form af skat på konsum-is.

I bemærkningerne til lovforslaget henviser den højtærede minister til, at forslaget er tiltrådt af landbrugets organisationer. Når disse har tiltrådt forslaget, er det sikkert ud fra den betragtning, at det var alt det, der kunne opnås, og landbruget er i den situation, at det ikke har råd til at sige nej. Det er da også med samme begrundelse, venstre tiltræder lovforslaget. Jeg har meget vel set i dagbladene, at man advarer imod forhøjelse af fødevarerpriserne, da det vil få indvirkning på pristallet, og det vil det selvfølgelig ligesom enhver anden prisstigning. Det mærkelige er, at der altid er mange flere advarende pegefingre, når det drejer sig om stigning i prisen på fødevarer, end når det drejer sig om en hvilken som helst anden vare. Sandheden er jo den, at fødevarerne, regnet efter prisen fra produktionsleddet, kun indgår med ca. 10 pct. i pristalsfamiliens budget, og fødevarernes andel i pristalsfamiliens budget bliver selvfølgelig mindre, hver gang prisen falder. Men der er det mærkelige ved det, at selv når prisen falder hos producenten, vil den omkostningsstigning, der år efter år finder sted andre steder end i producentleddet, mere end opveje prisleddet i producentleddet. En stigning i afregningstallet for smør på 1 kr. vil betyde en udgiftsstigning for pristalsfamilien på godt 30 kr. for et år. Selv med et afregningstal på 7 kr. ville den danske konsument af smør og mælkeprodukter prismæssigt være langt gunstigere stillet end tilsvarende konsumenter i andre lande.

Må jeg så til slut pege på følgende. Når der i § 1 henvises til, at landbrugsministeren ved lovens gennemførelse i praksis skal

have tilslutning fra Landbruksrådet, De samvirkende danske Husmandsforeninger samt De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation, vil jeg gerne spørge den højtærede landbrugsminister: var det så ikke rimeligt, at De danske Konsummælkmejeriers Fællesrepræsentation også blev taget med på råd? Det er dog konsummejerierne, der mere end nogen andre får den ubehagelige opgave at føre loven ud i livet. Men nu har jeg forstået på det ærede medlem hr. Carl Petersen, at lovforslaget skal undergives en kort udvalgsbehandling, og så bliver det vel et af de spørgsmål, vi kan se på under udvalgsarbejdet.

Poul Møller: Vi har jo alle en tydelig fornemmelse af, at dette lovforslag ikke møder begejstring i det høje ting. Denne manglende begejstring kan spores langt ind i regeringspartierne rækker, og jeg vil tro, at når det ærede medlem hr. Niels Andersen som ordfører for retsforbundet kommer op på denne talerstol, vil han give udtryk for et syn på lovforslaget, som er højst tempereret. Det er aldeles ikke mærkeligt; jeg kan være helt enig med det ærede medlem i, at man må nære en højst tempereret glæde ved overhovedet at skulle lovgive på dette område. Jeg tror, næsten alle i tinget principielt vil sige, at det er beklageligt, at folketinget nu skal gennemføre nye restriktioner med prisfastsættelser, restriktioner, som jo i høj grad vil spores i hele befolkningens forbrug. Det er, som det ærede medlem hr. Carl Petersen så rigtigt bemærkede før, en planøkonomisk foranstaltning, der her er tale om, og vi må gøre os klart, at vedtages forslaget, har planøkonomien atter vundet et skridt frem inden for dansk økonomi.

På den anden side erkender vi jo alle, at subventioner i udlandet kan medføre, at det bliver nødvendigt at løsrive hjemmemarkedsprisen fra eksportprisen. Vi har vel alle været tilfredse med det princip, der har hersket gennem de sidste 10 år, at afregningsprisen for landbrugsprodukter var ens, hvad enten den pågældende vare blev forbrugt på hjemmemarkedet eller gik til eksport. Det var et godt princip, det var nemt, det var et frihedsprincip, og det medførte, at vi ikke behøvede restriktioner eller administrative indgreb på hele dette